

RAADSINFORMATIEBRIEF

Gemeente Woerden 12.002366

Registratiedatum: 14/02/2012
Behandelend afdeling: RAAD
Afgehandeld door/op:

Van: college van burgemeester en wethouders

Datum: 14 februari 2012

Portefeuillehouder(s): L. Ypma

Portefeuille(s): WMO en Sociale Zaken

Contactpersoon: C. de Jongh

Tel.nr.: 0348-428480 **E-mailadres:** jongh.c@woerden.nl

Onderwerp:

1^e effecten van de Kanteling: verlaagde instroom Wmo en de gevolgen voor het Wmo-budget 2012-2015

Kennisnemen van:

Informatie over de verlaagde instroom van aanvragen individuele Wmo-voorzieningen en de verwachte gevolgen daarvan voor het meerjarenperspectief Wmo-budget 2012-2015.

Inleiding:

Sinds begin 2011 is er sprake van een forse afname van het aantal aanvragen voor individuele voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Individuele Wmo-voorzieningen zijn: hulp bij het huishouden (HH), woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen.

Medio 2011 wisten wij niet of dat een tijdelijke trend zou zijn of voor een langere periode. Uiteindelijk heeft de trend zich geheel 2011 en de eerste maand van dit jaar voortgezet. Mogelijke verklaringen zouden kunnen zijn dat zich een zekere verzadiging voordoet doordat de doelgroep de afgelopen jaren wel bereikt is (minder nieuwe aanvragers), de eerste effecten van de kanteling en door de introductie van de eigen bijdrage voor scootmobielen en driewiel fietsen.

In de onderstaande tabel is de verlaagde instroom inzichtelijk gemaakt.

Tabel 1.1 Overzicht instroom 2008 t/m 2011 gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater

Soort aanvraag	2008	2009	2010	2011
Aanvraag HH	395	672	757	599
Aanvraag rolstoelvoorziening	346	342	393	293
Aanvraag vervoersvoorziening	485	449	707	522
Aanvraag woonvoorziening	536	501	521	437
Eenvoudige aanvraag (div. voorzieningen)	431	Nvt	Nvt	Nvt
Eindtotaal	2193	1964	2378	1851

Procentueel (2008 = 100%)	100%	90%	108%	84%
----------------------------------	-------------	------------	-------------	------------

Tabel 1.2 Ontwikkeling instroom gemeente Woerden

Gemeente Woerden

Jaar	Aantal aanvragen	Procentueel (2008 = 100%)
2008	1466	100%
2009	1347	92%
2010	1630	111%
2011	1234	84%

Datum: 14 februari 2012

Het jaar 2010 springt er uit, dat heeft grotendeels te maken met het afschaffen van de pas 65, waardoor gebruikers van die pas een aanvraag voor een Wmo-vervoersvoorziening hebben ingediend, zie tabel 1.1.

Analyse

De afdeling Sociale Zaken heeft recent de ingediende aanvragen over de periode 2008 t/m 2011 geanalyseerd en enkele verklaringen gevonden voor de verlaagde instroom sinds 2011. In de analyse zijn de gesignaleerde ontwikkelingen op een rij gezet en wordt er een zo waarschijnlijk mogelijke verklaring voor gegeven.

De gesignaleerde ontwikkelingen zijn o.a.:

- Een aanzienlijke afname in het afgelopen jaar van het aantal nieuwe aanvragers, daar staat wel een toename van herhalingsaanvragen van al bij ons bekende klanten tegenover.
- Rol van het KCC/Wmo-loket (De Kanteling): er worden minder aanvragen ingediend als gevolg van het samen met de klant zoeken naar andersoortige oplossingen onder andere door te bekijken wat iemand zelf nog kan (regelen) en geschikte voorliggende voorzieningen.
- Aanpassingen in regelgeving e.d. waaronder het opleggen van eigen bijdragen voor scootmobielen en driewiel fietsen.
- Betere gezondheid bij ouderen (vergrijzing leidt vooralsnog niet tot meer aanvragen).

Voor meer informatie over de analyse verwijzen wij u naar de bijlage.

Kernboodschap:

Meerjarenperspectief 2012-2015

De verlaagde instroom heeft gevolgen voor het Wmo-budget. Bij de begrotingscyclus 2012 en het meerjarenperspectief 2012-2015 is een perspectief geschetst dat er forse tekorten dreigen op het Wmo-budget. Zonder maatregelen zal het tekort in 2015 oplopen naar ongeveer 1,8 miljoen euro.

- Genomen maatregelen in 2011

In 2011 zijn er al direct enkele maatregelen doorgevoerd zoals het versterken van de poortwachterfunctie (KCC/Wmo-loket: uitvoering van De Kantelingsgedachte: *vraag achter de vraag achterhalen, eigen kring en eigen netwerk bespreken en benutten*), het verder aanscherpen van de indiceringscriteria bij hulp bij het huishouden en de eigen bijdrage voor scootmobielen. Dat is niet zonder resultaat gebleven. Zo hebben onze loketmedewerkers in de periode van 2 t/m 24 januari jl. 312 telefonische contacten gehad waarvan slechts 84 (27%) leiden tot een Wmo-aanvraag voor een individuele voorziening. In 44% van de telefonische contacten wordt samen met de beller naar een (eigen) oplossing gezocht. In de overige gesprekken werd er informatie verstrekt of werd de beller doorverwezen naar een andere organisatie.

- Herindicatie klanten Hulp bij het huishouden

Daarnaast is er een pilot herindicatie HH uitgevoerd in het 4^e kwartaal van 2011. Was er aanvankelijk nog het plan om bij iedereen (of klanten met een inkomen boven 1,5 x de WWB-norm) een uur minder Hulp bij het huishouden te verstrekken uiteindelijk is ervoor gekozen om dit via maatwerk (individueel) te doen. Er zijn in totaal 40 klanten met een geldige HH-indicatie beoordeeld volgens de nieuwe indicatienormen. Gemiddeld ligt de nieuwe indicatie een half uur lager dan de vorige. In 2012 kunnen wij de klanten van wie de indicatie afloopt in 2013 en 2014 opnieuw indiceren.

In het laatste kwartaal 2011 zijn verder, op verzoek van de gemeente Montfoort, alle Montfoortse HH-klanten geherindiceerd. In totaal ging het om 204 klanten waarbij gemiddeld ook een half uur minder werd geïndiceerd.

Een volledige herindicatie levert naast de verlaagde instroom van nieuwe klanten ook een besparing bij bestaande klanten op. Daarnaast is er in 2012 weer een nieuwe aanbesteding HH waarbij weer verschillende tarieven zullen worden gehanteerd voor eenvoudige (HH1) en gespecialiseerde (HH2) hulp. Momenteel hebben wij een mixtarief, maar gelet op de verschuiving van klanten van HH2 naar HH1 is het loslaten van het mixtarief financieel aantrekkelijk. Ter informatie: in 2011 was de verhouding HH1/HH2 indicatie 77% - 23%.

Datum: 14 februari 2012

- Nieuwe scenario's 2012-2015

In de bijlage is een overzicht van 2 scenario's bijgevoegd: een scenario bij gelijkblijvende uitgaven en een scenario waarbij de uitgaven jaarlijks met 3% toenemen. In het Meerjarenperspectief 2012-2015 was nog rekening gehouden met een jaarlijkse groei van 10% per jaar.

Tabel 2.1 Verschil baten-lasten Wmo-budget

Jaar	Uitgaven stijgen jaarlijks met 3%	Uitgaven blijven gelijk aan 2011
2012	tekort € 115.879	tekort € 12.285
2013	tekort € 232.048	tekort € 21.753
2014	tekort € 351.615	tekort € 31.417
2015	tekort € 474.672	tekort € 41.273

Het zijn globale berekeningen gebaseerd op de werkelijke uitgaven in 2011. Exclusief besparingen op de individuele voorzieningen en de verdere effecten van De Kanteling. In de onderstaande tabel zijn die effecten wel verwerkt, voor de details verwijzen wij u naar de uitgewerkte scenario's in de bijlage.

Tabel 2.2 Uitkomst na besparingen nieuw beleid en De Kanteling en investeringen in de collectieve voorzieningen

Jaar	Uitgaven stijgen jaarlijks met 3%, Totale uitkomst na besparende maatregelen	Uitgaven blijven gelijk aan 2011, Totale uitkomst na besparende maatregelen
2012	Nihil	Overschot 12.715
2013	Nihil	Overschot € 28.247
2014	Tekort 51.615	Overschot € 68.583
2015	Tekort 74.672	Overschot € 158.727

Bij de begrotingscyclus 2013 zullen de huidige ontwikkelingen worden meegenomen. In de 2^e Bestuursrapportage zullen de gevolgen voor 2012 worden vermeld.

Vervolg:

De financiële gevolgen zullen nader worden uitgewerkt in de begrotingscyclus 2013 en in de 2^e Bestuursrapportage 2012.

Bijlagen:

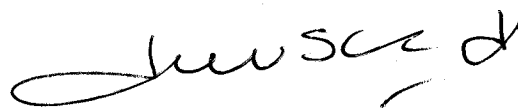
1. Analyse verlaagde instroom individuele Wmo-aanvragen 2011
2. Nieuwe scenario's Wmo-budget 2012-2015

De secretaris

W. Wieringa

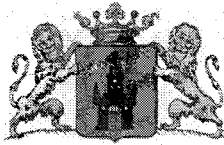
De burgemeester

mr. H.W. Schmidt

Montfoort

Oudewater

Woerden

Verlaagde instroom individuele Wmo aanvragen 2011

~ Een analyse

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Analyse van de ontwikkeling van de totale instroom	2
2. Ontwikkeling van het Wmo-klantenbestand (o.b.v. de ingediende aanvragen)	4
3. Veranderingen in regelgeving, organisatie e.d.	5
4. Leeftijdsopbouw en herkomst (naar postcode) van de aanvragers.....	7
4.1 Leeftijdsopbouw / demografische ontwikkelingen	7
4.2 Prognose toekomstige leeftijdsopbouw Wmo-gemeenten	7
5. Overige info.....	9
5.1 Aanvragers naar postcode.....	9
5.2 Aanvragers naar inkomenscategorie	10
6. Conclusies en aanbevelingen	11
6.1 Conclusies.....	11
6.2 Aanbevelingen.....	11

Inleiding

Sinds begin 2011 is er sprake van een forse afname van het aantal aanvragen voor individuele voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In het begin wisten wij niet of dat een tijdelijke trend zou zijn of voor een langere periode. Uiteindelijk heeft de trend zich geheel 2011 voortgezet. Mogelijke verklaringen zouden kunnen zijn dat zich een zekere verzadiging voordoet doordat de doelgroep de afgelopen jaren wel bereikt is (minder nieuwe aanvragers), en door de introductie van de eigen bijdrage voor scootmobielen en driewiel fietsen.

In deze rapportage wordt op basis van een analyse van ingediende aanvragen over de periode 2008 t/m 2011 getracht een verklaring te vinden voor deze verlaging en wordt nog aanvullende statistische informatie verstrekt over de aanvragers.

In deze analyse zetten wij de gesignaleerde ontwikkelingen op een rij en geven er een zo waarschijnlijk mogelijke verklaring voor.

De gesignaleerde ontwikkelingen zijn:

1. Een aanzienlijke afname in het afgelopen jaar van het aantal nieuwe aanvragers, daar staat wel een toename van herhalingsaanvragen tegenover.
2. Rol van het KCC/Wmo-loket: er worden minder aanvragen ingediend als gevolg van het samen met de klant zoeken naar andersoortige oplossingen onder andere door te bekijken wat iemand zelf nog kan (regelen) en geschikte voorliggende voorzieningen.
3. Aanpassingen in regelgeving e.d. waaronder het opleggen van eigen bijdragen voor scootmobielen en driewiel fietsen.
4. Instroom "paraplu"-aanvragen¹ bevestigt de trend maar duidt op een probleem in de uitvoering (voorraadvorming).
5. Betere gezondheid bij ouderen.
6. Drastische daling van de productie in de laatste maanden van 2011 (198 minder aanvragen afgehandeld dan in 2010)

1. Analyse van de ontwikkeling van de totale instroom

Alvorens dieper in de cijfers te duiken wordt in dit rapport onder instroom verstaan het aantal ingediende aanvragen voor een individuele voorziening op grond van de wmo. Het gaat hier dus uitdrukkelijk niet om afgehandelde aanvragen (productie).

In onderstaand overzicht worden alle ingediende aanvragen per jaar naar soort weergegeven.

Tabel 1.1 Overzicht instroom 2008 t/m 2011

Dienstverlening(GWS proces)	2008	2009	2010	2011
Aanvraag HH	395	672	757	599
Aanvraag rolstoelvoorziening	346	342	393	293
Aanvraag vervoersvoorziening	485	449	707	522
Aanvraag woonvoorziening	536	501	521	437
Eenvoudige aanvraag (diverse voorzieningen)	431			
Eindtotaal	2193	1964	2378	1851

Procentueel (2008 = 100%)	100%	90%	108%	84%
----------------------------------	-------------	------------	-------------	------------

¹ De paraplu aanvraag is de zogenaamde 1° aanvraag die leidt tot het opboeken van vervolgaanvragen voor individuele voorzieningen. Dit laatste vindt plaats nadat er contact is geweest met de aanvrager en duidelijk is welke voorziening(en) noodzakelijk zijn. Een paraplu aanvraag kan dus leiden tot meerdere vervolg aanvragen.

In 2011 is sprake van een afname van **16%** t.o.v. 2008. Als 2011 afgezet wordt tegen 2010 dan bedraagt de afname **22%**. Uit het overzicht blijkt dat de afname, die in de loop van 2011 is ingezet, zich bij alle voorzieningen voordoet en dat er in 2010 sprake is geweest van een piek in de aanvragen.

Per gemeente ziet de ontwikkeling van de instroom er als volgt uit.

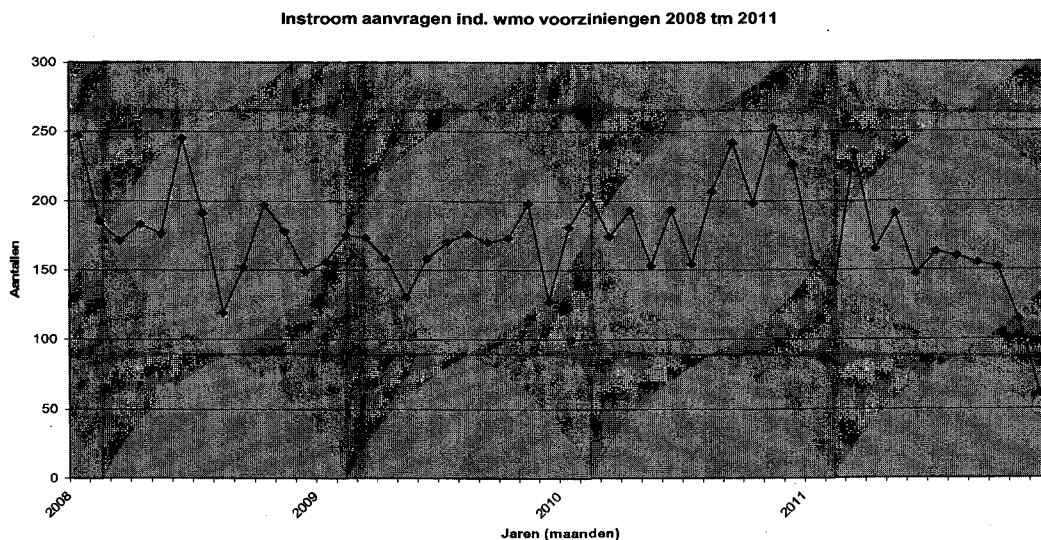
Tabel 1.2 Ontwikkeling instroom per gemeente

Gemeente Montfoort			Gemeente Oudewater			Gemeente Woerden		
Jaar	Aantal	Procentueel (2008 = 100%)	Jaar	Aantal	Procentueel (2008 = 100%)	Jaar	Aantal	Procentueel (2008 = 100%)
2008	386	100%	2008	340	100%	2008	1466	100%
2009	376	97%	2009	241	71%	2009	1347	92%
2010	379	98%	2010	370	109%	2010	1630	111%
2011	307	80%	2011	310	91%	2011	1234	84%

De instroom bij Montfoort is het sterkst afgenomen terwijl er in 2010 bij deze gemeente geen sprake is geweest van een piek in de instroom. De instroom in 2009 viel daarentegen minder sterk terug dan bij de andere gemeenten. Bij Oudewater en Woerden is sprake van een (sterke) terugval in 2009, een piek in 2010 en een forse terugval in 2011 t.o.v. 2010.

Grafisch ziet de totale instroom over de periode 2008 t.m. 2011 er als volgt uit.

Grafiek 1.1 Opgeboekte werkprocessen "aanvragen individuele voorzieningen" 2008 t/m 2011

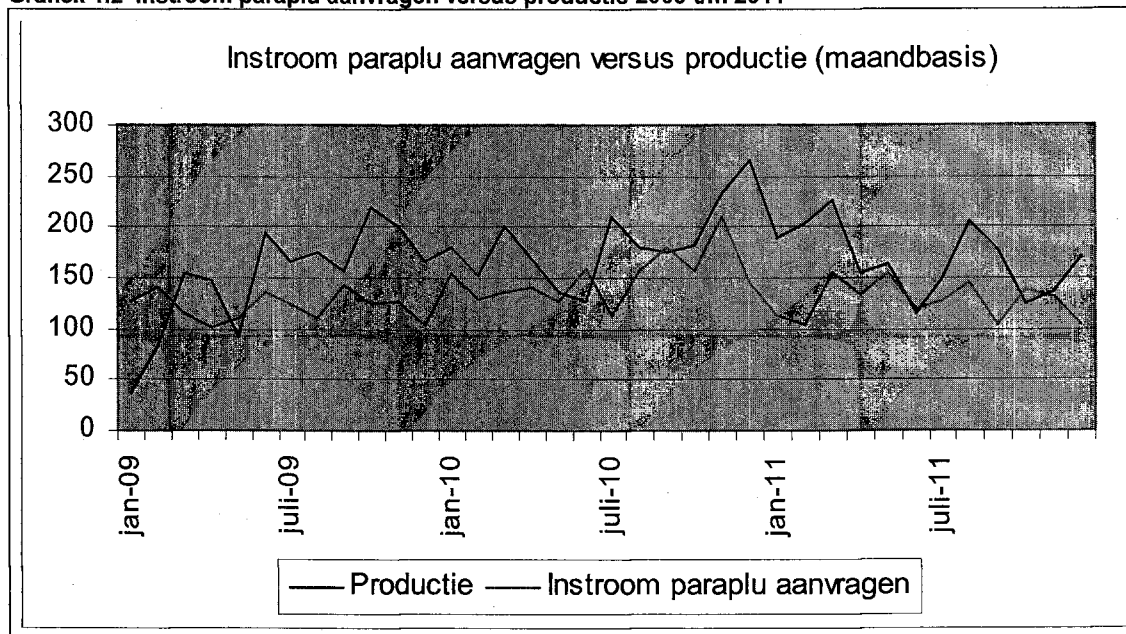

In de laatste drie maanden van 2011 heeft de afname zich versneld voltrokken. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de hoeveelheid onderhanden werk door de pilot HH die uitgevoerd is voor de Oudewater en Woerden terwijl gelijktijdig voor de gemeente Montfoort bij alle HH² cliënten herindicaties zijn uitgevoerd.

Omdat de geconstateerde verlaging zich voordoet bij de alle aanvragen is gekeken of bovenstaand beeld bevestigd is bij de zogenaamde paraplu aanvragen.

² HH = hulp bij het huishouden

Grafiek 1.2 Instroom paraplu aanvragen versus productie 2009 t/m 2011

Alhoewel niet in een oogopslag zichtbaar heeft zijn er in 2011 274 (-15%) minder paraplu aanvragen ingediend ten opzichte van 2010. De afname is minder sterk dan op basis van de opgeboekte vervolg aanvragen verwacht mag worden. De productie kwam in 2011 lager uit dan in 2010. In totaal werden 198 aanvragen minder afgehandeld, een daling van **9%**.

2. Ontwikkeling van het Wmo-klantenbestand (o.b.v. de ingediende aanvragen)

Omdat een van de veronderstellingen is dat er mogelijk sprake kan zijn van een zekere verzadiging is onderzocht hoeveel cliënten er vanaf 2009 voor het eerst een aanvraag voor een voorziening hebben ingediend.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat er sprake is van substantiële afname van het aantal "nieuwe" aanvragers. In 2011 was er bij gemiddeld **43%** van de ingediende aanvragen sprake van een cliënt die voor het eerst een aanvraag bij ons indiende terwijl het in 2009 om **67%** van de aanvragen ging. Bij Montfoort is de afname het grootst terwijl in Oudewater deze het minst sterk was. Een andere constatering is dat er een lichte afname is van het gemiddeld aantal aanvragen per cliënt in de loop der jaren (2008 1,63 / 2011 1,51)

Tabel 2.1 Aanvragers versus aanvragen (cijfers tot 20-12-2011)

Montfoort	2008	2009	2010	2011
Aantal aanvragers	219	234	234	176
Totaal ingediende aanvragen	386	376	379	283
Ontwikkeling aantal aanvragers (2008 = 100)	100%	107%	107%	80%
Gemiddeld aantal aanvragen per per	1,76	1,61	1,62	1,61
Percentage herhalings aanvragen	n.v.t.	30%	51%	68%
Idem percentage aanvragen nieuwe cliënten	n.v.t.	70%	49%	32%

Oudewater	2008	2009	2010	2011
Aantal aanvragers	222	167	246	197
Totaal ingediende aanvragen	340	241	370	278
Ontwikkeling aantal aanvragers (2008 = 100)	100%	75%	111%	89%
Gemiddeld aantal aanvragen per cliënt	1,53	1,44	1,50	1,41
Percentage herhalings aanvragen	n.v.t.	37%	34%	49%
Idem percentage aanvragen nieuwe cliënten	n.v.t.	63%	66%	51%

Woerden	2008	2009	2010	2011
Aantal aanvragers	901	846	1017	756
Totaal ingediende aanvragen	1466	1347	1629	1145
Ontwikkeling aantal aanvragers (2008 = 100)	100%	94%	113%	84%
Gemiddeld aantal aanvragen per cliënt	1,63	1,59	1,60	1,51
Percentage herhalings aanvragen	n.v.t.	32%	44%	54%
Idem percentage aanvragen nieuwe cliënten	n.v.t.	68%	56%	46%

Alle gemeenten	2008	2009	2010	2011
Aantal aanvragers	1342	1247	1497	1129
Totaal ingediende aanvragen	2192	1964	2378	1706
Ontwikkeling aantal aanvragers (2008 = 100)	100%	92%	110%	84%
Gemiddeld aantal aanvragen per cliënt	1,63	1,57	1,59	1,51
Percentage herhalings aanvragen	n.v.t.	33%	43%	57%
Idem percentage aanvragen nieuwe cliënten	n.v.t.	67%	57%	43%

Constatering:

Het feit dat er steeds minder nieuwe aanvragers zijn gekomen is een belangrijke verklaring van de geconstateerde verlaagde instroom.

3. Veranderingen in regelgeving, organisatie e.d.

In de afgelopen jaren is het nodige veranderd in regelgeving met betrekking tot de uitvoering van de individuele Wmo voorzieningen. Niet alleen de wet maar ook de verordening en de daarvan afgeleide (financieel) besluit en beleidsregels zijn een aantal keren aangepast. Veel van deze aanpassingen hadden tot doel om de groei van de uitgaven een halt toe te roepen c.q. beheersbaar te houden onder voorwaarde dat de aanvrager nog steeds de gevraagde voorziening afgestemd op zijn/haar situatie (compensatie beginsel/maatwerk) krijgt.

Veranderingen die de laatste jaren zijn doorgevoerd zijn:

- de invoering van een eigen bijdrage voor scootmobielen en driewiel fietsen (per 1-1-2011),
- verlaging van de budgetten voor PGB HH (per 1-1-2007 en 1-1-2009)
- de invoering van een eigen bijdrage voor bouwkundige of woontechnische aanpassingen van een woning die eigendom is van de aanvrager (per 1-1-2007),
- introductie strengere indicatienormen in de beleidregels voor HH (per 1-1-2011 / 2012)
- nieuwe contracten met leveranciers van hulpmiddelen (rolstoelen/scootmobielen e.d.) tegen aanzienlijk lagere lease bedragen, deze liggen 30-40% lager (per 1-1-2011),

- niet indexeren in 2011 en 2012 van de PGB HH (1,75% / 3,11%³), forfaitaire eigen bijdrage gebruik, eigen auto, taxi en rolstoeltaxi (1,2%, 2,3%⁴), sportvoorziening (1,2%, 2,3%),
- aanpassing van de inkomensgrens voor vervoersvoorzieningen voor Woerden (andere gemeenten hanteerden deze al) van 2 x de bijstandsnorm naar 1,5 x (per 1-1-2009)
- stoppen met vergoeding van oplaadkosten elektrische rolstoelen, scootmobielen e.d. (per 1-1-2009)
- stoppen met de verstrekking van een forfaitaire tegemoetkoming vervoerskosten (per 1-1-2010, bestaande klanten 2010 overgangsjaar),
- stoppen met de pas 65+ (per 1-1-2010, bestaande klanten 2010 overgangsjaar),
- stoppen met laagdrempelige HH indicatie voor aanvragers vanaf 75 jaar (medio 2010),
- in een aantal gevallen worden voorzieningen nu als algemeen gebruikelijk aangemerkt (zoals verhoogd toilet, handgrepen) en ook wordt kritischer gekeken of er goedkopere voorzieningen mogelijk zijn (bijvoorbeeld geen vaste maar een losse toiletstoel).

Met ingang van 2011 is het Wmo-loket (front-office) verplaatst naar het Klant Contact Centrum (KCC). Hier melden aanvragers zich eerst voordat het komt tot een aanvraag voor een Wmo-voorziening. In de loop van 2011 is de benadering van de loketmedewerker verder veranderd, in de zin van dat de vraag achter de vraag eerder wordt gesteld. Hiermee wordt de belemmering die de klant ervaart in de beginfase beter onderzocht en verduidelijkt. Vervolgens wijst de KCC medewerker de aanvrager op eventuele oplossingen die de klant zelf kan regelen, zoals voorliggende voorzieningen. Daarnaast wordt informatie verstrekt over de eigen bijdrage die bij een aantal Wmo voorzieningen wordt gevraagd. Dit alles leidt tot minder individuele Wmo aanvragen. De KCC medewerkers hebben in januari 2012 het aantal meldingen en het aantal wat vervolgens leidt tot een individuele Wmo aanvraag geregistreerd. In het volgend overzicht wordt het resultaat getoond.

Tabel 3.1 Telefoonoverzicht KCC-Wmo, 2 januari tot en met 24 januari 2012

Aantal telefonische contacten	Wmo aanvraag	Zelf afgehandeld	Doorverwijzing	Informatie
312	84	136	117	146

In bovenstaande tabel valt op dat 27 % van de telefonische contacten leidt tot een individuele Wmo aanvraag. In 44% van de telefonische contacten wordt een oplossing gezocht, dat wil zeggen de aanvrager wordt gewezen op andere voorzieningen, of de aanvrager krijgt dusdanige informatie dat uiteindelijk geen individuele Wmo aanvraag wordt gedaan.

Constatering

Dat door het KCC in de contacten met de aanvragers tot andersoortige oplossingen c.q. verwijzingen wordt gekomen, is mede een belangrijke verklaring van de geconstateerde daling evenals het versoberen van ons Wmo verstrekkingen beleid.

³ Indexeringspercentage personele kosten Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)
<http://www.nza.nl/regelgeving/prijsindexcijfers/>

⁴ Prijsontwikkeling op basis van de consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens van het Centraal bureau voor de Statistiek (<http://www.cbs.nl/>),.

4. Leeftijdsopbouw en herkomst (naar postcode) van de aanvragers.

4.1 Leeftijdsopbouw / demografische ontwikkelingen

Wij hebben verder gekeken naar de leeftijdscategorieën van de aanvragers en of hierin de afgelopen jaren veranderingen zijn opgetreden.

Als we de hele populatie nemen dan ziet de leeftijdsopbouw er als volgt uit.

Tabel 4.1 Overzicht leeftijdsopbouw aanvragers 2008 t/m 2011 per gemeente.

	Procentueel 0 tot 30	Procentueel 30 tot 50	Procentueel 50 tot 60	Procentueel 60 tot 70	Procentueel 70 tot 80	Procentueel 80 tot 90	Procentueel vanaf 90
Alle gemeenten	5,91%	9,15%	9,15%	13,02%	23,62%	32,50%	6,65%
Montfoort	4,14%	7,37%	8,08%	15,59%	19,38%	37,99%	7,44%
Oudewater	3,25%	7,73%	3,66%	10,25%	27,83%	35,96%	11,31%
Woerden	6,94%	9,92%	11%	12,98%	24%	30,34%	5,42%

Woerden scoort met 27,5 % in de categorie tot 60 jaar hoog ten opzichte van de andere gemeenten, terwijl aanvragers vanaf 80 jaar bij deze gemeente ondervertegenwoordigd zijn. Een verklaring voor deze verschillen is op voorhand niet te geven.

Omdat bovenstaande tabel een overzicht geeft van de leeftijdsopbouw van de gehele populatie is ook nog gekeken of er een trend te constateren valt in de gemiddelde leeftijden van de aanvragers per jaar, per gemeente.

Onderstaande tabel geeft dit overzicht waarbij geconstateerd wordt dat overal er een afname is van de middelste leeftijd van 72 jaar in 2008 naar 70 jaar in 2011, maar dat deze afname met name veroorzaakt wordt door de gemeente Woerden. In Woerden is de gemiddelde leeftijd afgenomen van 69 jaar in 2008 naar 65 jaar in 2011.

Tabel 4.2 Overzicht leeftijdsopbouw aanvragers 2008 t.m. 2011 per gemeente.

Gemeente	2008	2009	2010	2011	Gemiddelde leeftijd (per gemeente)
Gemeente Montfoort	72	73	72	73	73
Gemeente Oudewater	75	75	73	73	74
Gemeente Woerden	69	69	68	65	68
Gemiddelde leeftijd (alle gemeenten)	72	72	71	70	

4.2 Prognose toekomstige leeftijdsopbouw Wmo-gemeenten

Het CBS is bevraagd op de prognoses van de ontwikkeling van de leeftijdsopbouw over de periode 2012-2040 van onze gemeenten. Uit onderstaand overzicht blijkt dat er bij alle drie gemeenten de komende jaren sprake is van sterke vergrijzing. Gemiddeld neemt voor alle drie de gemeenten de categorie 65 jaar of ouder jaarlijks met 1% toe. In 2012 is gemiddeld 16% van de 65 jaar of ouder, in 2040 is dit percentage gestegen naar 30%.

Tabel 4.3 Overzicht leeftijdsopbouw aanvragers 2008 t.m. 2011 per gemeente (bron cbs).

Gemeente	Perioden	Bevolking naar leeftijd 0 tot 20 jaar	Bevolking naar leeftijd 20 tot 65 jaar	Bevolking naar leeftijd 65 jaar of ouder
Montfoort	2012	27%	58%	16%
Montfoort	2020	23%	55%	22%
Montfoort	2030	20%	51%	28%
Montfoort	2040	23%	47%	30%
Oudewater	2012	25%	57%	18%
Oudewater	2020	21%	55%	24%
Oudewater	2030	20%	52%	29%
Oudewater	2040	22%	47%	31%
Woerden	2012	26%	59%	15%
Woerden	2020	24%	56%	20%
Woerden	2030	22%	53%	25%
Woerden	2040	23%	48%	29%

Constatering

Gelet op de leeftijdsopbouw van de aanvragers is het logisch te veronderstellen dat een toenemend beroep verwacht mag worden op de Wmo-voorzieningen. De gesignaleerde verlaging staat in feite haaks op hetgeen op grond van demografische ontwikkelingen verwacht mag worden. Daarom is het voorbarig om op basis van de situatie die zich in 2011 heeft voorgedaan te spreken van een structurele kentering.

Uit een recente studie van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat het gebruik van de zorg de komende jaren minder stijgt dan verwacht omdat ouderen langer gezond blijven en dus later pas op zorg aangewezen zijn. Wel verwacht het SCP dat de zorgkosten harder stijgen dan het bruto binnenlands product (BBP). De geconstateerde afname van het aantal nieuwe Wmo-aanvragers zou dus ook kunnen duiden op verbeteringen van de gezondheid van de ouderen hetgeen ook een voorspellende waarde zou kunnen hebben naar de toekomst.

5. Overige info

5.1 Aanvragers naar postcode

Uit informatief oogpunt is ook nog een overzicht gemaakt van de procentuele verdeling naar postcode, voor de drie gemeenten.

Tabel 5.1 Overzicht instroom op postcode 2008 t.m. 2011

Gemeente Montfoort

Postcode	Wijk	Aantal	Procentueel
3417	Montfoort	1086	74,93%
3461	Linschoten	260	17,91%
overige		104	7,16%
Totaal		1449	100,00%

Gemeente Oudewater

Postcode	Wijk	Aantal	Procentueel
3421	Oudewater	1111	88,85%
3464	Papekop	24	1,95%
3467	Hekendorp	32	2,52%
overige		84	6,67%
Eindtotaal		1251	100,00%

Gemeente Woerden

Postcode	Wijk	Aantal	Procentueel
3441	Binnenstad	290	5,10%
3442	Bloemen- en bomenbuurt	512	9,00%
3443	Schildersbuurt	1177	20,71%
3445	Staatsliedenkwartier	808	14,21%
3446	Snel en Polanen	463	8,14%
3448	Molenvliet	802	14,10%
3471	Kamerik	317	5,57%
3474	Zegveld	170	2,99%
3481	Harmelen	807	14,19%
overige		340	5,98%
Totaal		5686	100,00%

Een overzicht op straatnaam is ook te geven maar het voert te ver om dit in deze rapportage op te nemen. Voor Montfoort en Oudewater is het overzicht nu wel erg globaal omdat de postcodes voor deze gemeenten alleen een verdeling over kernen te zien geeft.

5.2 Aanvragers naar inkomenscategorie

Het CAK is belast met de invordering van de eigen bijdragen die verschuldigd zijn voor de Wmo voorzieningen. Ten einde zicht te hebben op de verdeling van de verschillende inkomenscategorieën is een overzicht gemaakt per gemeente. Dit overzicht is puur informatief en heeft geen relatie tot het onderwerp van deze rapportage.

Tabel 5.2 Overzicht inkomenscategorieën wmo bestand.

Inkomenscategorie	Montfoort	Oudewater	Woerden	Gemiddeld
Tot € 5.000	1%	1%	1%	1%
€ 5.000 – 10.000	6%	8%	5%	6%
€ 10.000 - 15.000	26%	32%	25%	28%
€ 15.000 - 20.000	32%	26%	28%	29%
€ 20.000 - 25.000	14%	14%	15%	14%
€ 25.000 - 30.000	7%	8%	9%	8%
€ 30.000 - 35.000	4%	3%	5%	4%
€ 35.000 - 40.000	4%	3%	4%	4%
€ 40.000 - 45.000	2%	2%	2%	2%
€ 45.000 - 50.000	2%	0%	2%	2%
vanaf € 50.000	3%	2%	4%	3%
negatief	1%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Het blijkt dat in de inkomenscategorie tot € 25.000,- per jaar, zich al bijna 80% van de Wmo-cliënten zich bevindt.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Uit de bovenstaande gegevens kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

1. Het feit dat er steeds minder nieuwe aanvragers zijn gekomen is een belangrijke verklaring van de geconstateerde verlaagde instroom.
2. Dat door het KCC in de contacten met de aanvragers tot andersoortige oplossingen c.q. verwijzingen wordt gekomen, is mede een belangrijke verklaring van de geconstateerde daling.
3. De beleidswijzingen van de afgelopen jaren hebben geleid tot een afname van de individuele aanvragen, vooral de eigen bijdrage heeft een remmend effect op het "doorzetten" van een aanvraag voor een individuele Wmo-voorziening.

Gelet op de leeftijdsopbouw van de aanvragers (zie paragraaf 4.2) is het logisch te veronderstellen dat een toenemend beroep verwacht mag worden op de Wmo-voorzieningen. De gesignaleerde verlaging staat in feite haaks op hetgeen op grond van demografische ontwikkelingen verwacht mag worden. Daarom is het voorbarig om op basis van de situatie die zich in 2011 heeft voorgedaan te spreken van een structurele kentering. Wel kan gesteld worden dat de trend het gevolg is van het aanpassen van beleid (versobering en eigen bijdragen) en een kundige poortwachter in de vorm van ons loket.

6.2 Aanbevelingen

Er is een trend in gang gezet begin 2011 die zich tot nu (eind januari 2012) nog steeds doorzet: minder instroom van nieuwe klanten.

Door deze trend is het aan te raden om kritisch naar het vorig jaar geschetste **meerjarenperspectief** 2012-2015 te kijken. Bij de berekening begin 2011 werd nog rekening gehouden met een op historische feiten verwachte groei van 7 tot 10%. Een herberekening wordt aangeraden, vooruitlopend op de begrotingscyclus 2013.

Een andere belangrijke ontwikkeling die in de loop van 2012 z'n beslag gaat krijgen betreft de zogenaamde **Kanteling**. Het betreft hier een verder implementatie van een andere wijze van benaderen van de mensen waarbij het accent meer komt te liggen wat men zelf kan regelen in eigen omgeving dan wel door andere organisaties kan worden gedaan alvorens het komt tot het indienen van een aanvraag voor een individuele voorziening. Hiertoe zullen in overleg met andere maatschappelijke organisaties ook meer collectieve voorzieningen worden gecreëerd ten einde een kentering te bewerkstelligen van individuele voorzieningen naar de goedkopere collectieve voorzieningen.

Scenario's MJP 2012-2015, februari 2012

Begroefindic 2012-2015
 Versie mei 2011

Baten

	Prognose 2011	Prognose 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015	Index
6.921.01.01 Wmo-budget in algemene uitkering	3.136.994	3.217.980	3.282.339	3.347.986	3.414.946	2%
6.622.02.01 Eigen bijdrage HH	570.000	627.000	689.700	737.979	789.638	
Totaal	3.706.994	3.844.980	3.972.039	4.085.965	4.204.584	

Lasten

6.622.03.01 Uitvoeringskosten Wmo afd. Soza						Bezuiniging categorie ½
34.000 uitvoering/kosten derden	27.500	0	0	0	0	
34.674 digitale sociale kaart	7.500	7.613	7.727	7.843	7.960	1,5%
34.625 cliënttevredenheidsonderzoek uren soza 3fte/2011 3fte=4.275 uren	6.000	6.090	6.181	6.274	6.368	1,5%
252.995	252.995	256.789	260.641	264.551	268.519	1,5%
begrotingsposten afdeling samenleving:						
42.106 overige subsidies	40.000	40.600	41.209	41.827	42.455	1,5%
42.304 subsidie Handje Helpen	45.727	46.413	47.109	47.816	48.533	1,5%
42.331 subsidie inloophuis Centrum	4.700	4.771	4.842	4.915	4.988	1,5%
42.570 subsidie SWOW	25.666	26.051	26.442	26.838	27.241	1,5%
42.572 subsidie NPV	2.000	2.030	2.060	2.091	2.123	1,5%
42.573 subsidie collectieve preventie GGZ (indigo)	24.968	25.343	25.723	26.108	26.500	1,5%
6.622.04.01						
34.606 OGGZ & huiselijk geweld prio 2008	25.000	25.375	25.756	26.142	26.534	1,5%
34.541 meldpunt huiselijk geweld	27.049	27.455	27.867	28.285	28.709	1,5%
6.622.04.02 Uitvoeringskosten Wmo afd. Samenleving	18.792	19.074	19.360	19.650	19.945	1,5%
Wmo raad	13.000	13.195	13.393	13.594	13.798	1,5%
Totaal lasten (niet klantgebonden)	520.897	500.797	508.309	515.934	523.673	

Beschikbaar voor HH	3.186.097	3.344.183	3.463.730	3.570.031	3.680.911
----------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

transport							
Beschikbaar voor HH		3.186.097	3.344.183	3.463.730	3.570.031	3.680.911	
	Begroting 2011						
6.622.02.01 PGB	450.000	350.000	425.000	467.500	514.250	565.675	10%
6.622.02.01 Kosten HH	3.000.000	3.400.000	3.900.000	4.290.000	4.590.300	4.911.621	10%/7%
Totaal lasten (klantgebonden)	3.450.000	3.750.000	4.325.000	4.757.500	5.104.550	5.477.296	
Verschil baten- lasten		-563.903	-980.817	-1.293.770	-1.534.519	-1.796.385	
Verwachte besparingen kanteling		0	0	0	100.000	200.000	
Resteert		-563.903	-980.817	-1.293.770	-1.434.519	-1.596.385	
Totaal bezuinigingsvst./ wijzig beleid		0	635.000	700.000	750.000	810.000	
Uitkomst		-563.903	-345.817	-593.770	-684.519	-786.385	
Verloop Wmo reserve	<i>1.133.941</i>	<i>570.038</i>	<i>224.221</i>	<i>Nihil</i>	<i>Nihil</i>	<i>Nihil</i>	

Naar aanleiding van de werkelijke instroom nieuwe aanvragen en werkelijke uitgaven 2011 zijn er 2 nieuwe scenario's uitgewerkt:

Begroting 2012-2015 Wmo

Baten	Werkelijk					Index
	2011	2012	2013	2014	2015	
6.921.01.01 Wmo-budget in algemene uitkering	3.168.567	3.168.567	3.168.567	3.168.567	3.168.567	0%
6.622.02.01 Eigen bijdrage Wmo	746.000	750.000	750.000	750.000	750.000	stabiel
Totaal	3.914.567	3.914.567	3.914.567	3.914.567	3.914.567	

Lasten

6.622.03.01 Uitvoeringskosten Wmo afd. Soza	Begroting					Prognose 2015	Prognose 2013- 2015: + 2,0% p.j.
	2012	2013	2014	2015	2015		
34.000 uitvoering/kosten derden	27.500	0	0	0	0		
34.674 digitale sociale kaart	7.500	7.650	7.803	7.959	8.118		
34.625 cliëntvredeheidsonderzoek uren soza 3fte/2011 3fte=4.275 uren	6.000	6.120	6.242	6.367	6.494		
begrotingsposten afdeling samenleving:	252.995	256.789	261.924	267.163	272.506		
42.106 overige subsidies	40.000	37.100	37.842	38.598	39.370		
42.304 subsidie Handje Helpen	45.727	45.727	46.641	47.574	48.525		
42.331 subsidie Inloophuis Centrum	4.700	4.794	4.889	4.987	5.087		
42.570 subsidie SW/OW	25.666	26.179	26.702	27.236	27.781		
42.572 subsidie NPV	2.000	2.040	2.080	2.122	2.164		
42.573 subsidie collectieve preventie GGZ (indigo)	24.968	10.190	10.393	10.601	10.813		
6.622.04.01							
34.606 OGGZ & huiselijk geweld prio 2008	25.000	27.590	28.141	28.704	29.278		
34.541 meldpunt huiselijk geweld	27.049	15.820	16.136	16.459	16.788		
6.622.04.02 Uitvoeringskosten Wmo afd. Samenleving	18.792	25.314	25.820	26.336	26.863		
Wmo raad	13.000	8.400	8.568	8.739	8.914		

Totaal lasten (niet klantgebonden)	520.897	473.713	483.181	492.845	502.701	
Beschikbaar voor HH	3.393.670	3.440.854	3.431.386	3.421.722	3.411.866	
6.622.02.01 PGB	316.968	316.968	316.968	316.968	316.968	0%
6.622.02.01 Kosten HH	3.136.171	3.136.171	3.136.171	3.136.171	3.136.171	0%
Totaal lasten (klantgebonden)	3.453.139	3.453.139	3.453.139	3.453.139	3.453.139	
Verschil baten-lasten	-59.469	-12.285	-21.753	-31.417	-41.273	
Verwachte besparingen kanteling	Reeds verwerkt in werkelijke uitgaven	25.000	50.000	100.000	200.000	
Resteert (= op te vangen met bezuinigingen e.d.)	-59.469	12.715	28.247	68.583	158.727	
Totaal bezuinigingsvst./ wijzig beleid individuele vz	Reeds verwerkt in werkelijke uitgaven	200.000	200.000	200.000	200.000	stabiel
Besparing individueel investeren in collectieve voorzieningen	0	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	
Uitkomst	-59.469	12.715	28.247	68.583	158.727	
Verloop Wmo reserve¹	938.718	951.433	979.680	1.048.263	1.206.990	

¹ Reserve is exclusief Begeleiding en onttrekking vanwege begroting communicatieplan en opvangen tekort Zorg en Overlast

Begroting 2012-2015 Wmo

Baten

	Werkelijk 2011	Prognose 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015	Index
6.921.01.01 Wmo-budget in algemene uitkering	3.168.567	3.168.567	3.168.567	3.168.567	3.168.567	0%
6.622.02.01 Eigen bijdrage Wmo	746.000	750.000	750.000	750.000	750.000	stabiel
Totaal	3.914.567	3.914.567	3.914.567	3.914.567	3.914.567	

Lasten

		Begroting 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015	Prognose 2013-2015: + 2,0% p.j.
6.622.03.01 Uitvoeringskosten Wmo afd. Soza						
34.000 uitvoering/kosten derden	27.500	0	0	0	0	
34.674 digitale sociale kaart	7.500	7.650	7.803	7.959	8.118	
34.625 cliententevredenheidsonderzoek uren soza 3fte/2011 3fte=4.275 uren	6.000 252.995	6.120 256.789	6.242 261.924	6.367 267.163	6.494 272.506	
begrotingsposten afdeling samenleving:						
42.106 overige subsidies	40.000	37.100	37.842	38.598	39.370	
42.304 subsidie Handje Helpen	45.727	45.727	46.641	47.574	48.525	
42.331 subsidie inloophuis Centrum	4.700	4.794	4.889	4.987	5.087	
42.570 subsidie SWOW	25.666	26.179	26.702	27.236	27.781	
42.572 subsidie NPV	2.000	2.040	2.080	2.122	2.164	
42.573 subsidie collectieve preventie GGZ (indigo)	24.968	10.190	10.393	10.601	10.813	
6.622.04.01						
34.606 OGGZ & huiselijk geweld prio 2008	25.000	27.590	28.141	28.704	29.278	
34.541 meldpunt huiselijk geweld	27.049	15.820	16.136	16.459	16.788	
6.622.04.02 Uitvoeringskosten Wmo afd. Samenleving Wmo raad	18.792 13.000	25.314 8.400	25.820 8.568	26.336 8.739	26.863 8.914	
Totaal lasten (niet klantgebonden)	520.897	473.713	483.181	492.845	502.701	

Beschikbaar voor HH	3.393.670	3.440.854	3.431.386	3.421.722	3.411.866
----------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

6.622.02.01 PGB	316.968	326.477	336.271	346.359	356.750	3%
6.622.02.01 Kosten HH	3.136.171	3.230.256	3.327.163	3.426.978	3.529.788	3%
Totaal lasten (klantgebonden)	3.453.139	3.556.733	3.663.434	3.773.337	3.886.538	
Verschil baten- lasten	-59.469	-115.879	-232.048	-351.615	-474.672	
Verwachte besparingen kanteling	Reeds verwerkt in werkelijke uitgaven	25.000	50.000	100.000	200.000	
Resteert	-59.469	-90.879	-182.048	-251.615	-274.672	
Totaal bezuinigingsvst./ wijzig beleid individuele vz	Reeds verwerkt in werkelijke uitgaven	200.000	200.000	200.000	200.000	stabiel
Besparing individueel investeren in collectieve voorzieningen	0	-109.121	-17.952	0	0	
Uitkomst	-59.469	0	0	-51.615	-74.672	
Verloop Wmo reserve²	938.718	938.718	938.718	887.103	864.046	

² Reserve is exclusief Begeleiding en onttrekking vanwege begroting communicatieplan en en opvangen tekort Zorg en Overlast